

Åtgärder för ekonomi i balans 2018

Kompletterande bedömningar och förslag till beslut inför landstingsstyrelsen och landstingsfullmäktige i februari 2018.

Landstingsdirektören och ekonomidirektören har i skrivelse ”Prognos och åtgärdsförslag Landstinget Blekinge 2018” (Ärendenummer 2018/00145) gjort en analys av landstingets ekonomiska situation och lämnat förslag till åtgärder.

Med den analysen som grund gör vi nedanstående bedömningar och lämnar förslag till beslut i landstingsstyrelsen och landstingsfullmäktige om åtgärder.

Bedömt resultat 2018

Med anledning av utfall för 2017 har landstingsdirektören begärt in en bedömning av utfall i förhållande till budget 2018 för landstingets samtliga förvaltningar. En sammanställning visar ett befarat underskott för 2018 på -69,5 mnkr jämfört med budget. Landstingets budgeterade överskott för 2018 uppgår till 13,1 mnkr. Landstinget har ett tidigare underskott, från 2015, som ska återställas under 2018.

Det är tre nämnder som bedömer att resultatet för 2018 blir negativt, nämnden för primärvård och folktandvård, nämnden för Blekingesjukhuset, samt landstingsstyrelsen för landstingsgemensamt. Finansförvaltningen prognostiserar ett överskott på 40 mnkr vilket består av förändring i skatteprognos, statsbidrag samt överskott på lönerogleringsanslaget. De nämnder som bedömer ett resultat i nivå med budget har samtliga presenterat utmaningar i sin verksamhet men arbetar mot budgetföljsamhet.

	2017	Prognos 2018	Reviderad Prognos 2018
Primärvården	-25,4	-32,8	-15,0
Blekingesjukhuset	-197,0	-63,2	-24,2
Psykatri och habilitering	8,7	0	0
Folktandvården	-5,6	-9,9	-3,0
Landstingsservice	-3,9	0	0
Folkhögskolan	0,5	0	0
Hjälpmiddelscentrum	-0,7	0	0
LD staben	4,4	0	0
Patientnämnden	-0,1	0	0
Lt gemensamt	7,0	-3,6	0
Finansen	106,8	40,0	43,0
Totalt	-105,3	-69,5	0,8

Nämndernas planerade åtgärder

Nämnderna har beslutade eller planerade åtgärder för att minska verksamhetens kostnadsnivå. Det är av största vikt att dessa genomförs konsekvent. Utöver dessa behöver det till ytterligare åtgärder för att uppnå följsamhet till budget.

Primärvården

Primärvården räknar med budgetavvikelse på -32,8 mnkr. Bland de satsningar som gjordes i landstingsplan och budget 2018 – 2020 finns en satsning för utvecklingsresurs närsjukvård motsvarande 10 mnkr. I förvaltningens verksamhet finns genomförd verksamhetsutveckling som saknar finansiering, dessa föreslås finansieras med satsningen.

Nämnden måste vidta ytterligare åtgärder för att minska den bedömda negativa budgetavvikelsen. Utifrån sammanställningen av landstingets totala prognos kan ett underskott om -15,0 mnkr hanteras för att landstinget ändå ska klara ett resultat i nivå med budget.

Blekingesjukhuset

Blekingesjukhuset lämnar en prognos med budgetavvikelse på -63,2 mnkr.

Nämnden måste vidta ytterligare åtgärder för att minska den prognosticerade negativa budgetavvikelsen. Utifrån sammanställningen av landstingets totala prognos kan ytterligare 24,2 mnkr tillföras nämndens budget för att landstinget ändå ska klara ett resultat i nivå med budget.

Folktandvården

Folktandvården lämnar en prognos med budgetavvikelse på -9,9 mnkr.

Nämnden måste vidta ytterligare åtgärder för att minska den prognosticerade negativa budgetavvikelsen. Utifrån sammanställningen av landstingets totala prognos kan ytterligare 3,0 mnkr tillföras nämndens budget för att landstinget ändå ska klara ett resultat i nivå med budget.

Landstingsgemensamt

Landstingsgemensamt lämnar en prognos med budgetavvikelse på -3,6 mnkr. Den främsta förklaringen till den negativa avvikelsen är kostnader för tomställda lokaler som belastar resultatet.

Landstinget har för närvarande tomställda lokaler motsvarande 12 500 kvm, till en kostnad av ca 16 mnkr. En översyn kommer under början av året att göras av de tomställda lokalerna, vilka som kan avyttras, hyras ut eller rivas. Landstingsdirektören ska lämna förslag till beslut om eventuell försäljning, uthyrning eller rivning.

Det prognosticerade underskottet bedöms åtgärdas genom översyn av tomställda lokaler.

Ekonomi överordnad

Landstinget behöver hålla fast vid sina fastslagna strategier för att klara en ekonomi i balans på sikt. För att nå ekonomi i balans i förhållande till budget på kort sikt behövs ytterligare åtgärder vilket innebär en risk för att vissa mål i landstingsplanen inte kan uppfyllas. Arbetet med budgetföljsamhet är överordnat landstingsplanens målsättningar.

Hyrpersonal

Kostnaderna för inhyrd personal uppgår 2017 till 163 mnkr, vilket är en ökning med 25 mkr jämfört med året innan. Att snabbt minska användandet av inhyrd personal är en nyckelfaktor för att minska kostnadsutvecklingen i landstinget.

Kostnaderna för hyrpersonal ska minska med minst 60 mnkr, fördelat på Blekingesjukhuset 29, Primärvården 23 och Psykiatri 8.

Prioriterade satsningar

I budget 2018 finns på landstingsstyrelsens förfogandeanslag ett antal prioriterade satsningar. Aktiveringen av dessa föreslås frysas i avvaktan på att resultat kan ses av åtgärderna att minska kostnaderna för att uppnå budgetföljsamhet.

Satsningarna som fryses tills vidare är:

Jämlik folkhälsa	1,0
Barnlots	0,6
Handledning Introduktion	2,0
Dietister	0,5 *
Cancervård	3,0
Första linjens närsjukvård	10,0 *
Projekt psykisk ohälsa	2,0 *
Personalrekrytering	20,0
Övriga satsningar	15,0

*utfördelas i budgetbeslut landstingsstyrelsen i december 2017

Statsbidragshantering

I arbetet med landstingsplan och budget för 2018-2020 gjordes en beräkning på vilka riktade statsbidrag samt vilka belopp/intäkter som landstinget kan förvänta sig under de olika åren. Den beräknade intäkten ingår som en del i den budget som landstingsfullmäktige beslutade om i november. Statsbidragen är fördelade till berörda nämnders rambudget. Nämnderna ansvarar därmed för att genomföra de åtgärder som krävs för att kunna ta del av de riktade statsbidragen. Handlingsplaner och redovisningar som krävs enligt regelverken ska arbetas fram i samråd mellan berörd förvaltning och landstingsdirektörens stab.

Ekonomiskt stabsläge

Landstinget inför ett så kallat ekonomiskt stabsläge, vilket innebär stark restriktivitet vid beviljande av utbildning, resor och anställningar. Anställning av personal ska värderas noga, vid varje ledig tjänst måste övervägande göras om tjänsten behöver återbesättas samt vid vilken tidpunkt. Samtliga anställda måste arbeta för allmän återhållsamhet.

Förstärkt analys och uppföljning

Landstingsdirektörens stab förstärker arbetet med analys och uppföljning. Analysteam för specifika frågor kommer skapas där behov finns. Det kommer inte finnas en fast grupp utan teamen bemannas med lämplig kompetens som resurs för specifika frågeställningar. I arbetet med oberoende av inhyrd personal finns en grupp som arbetar med analys och uppföljning, det arbetssättet kommer att tillämpas i större omfattning för andra frågor.

Den ekonomiska uppföljningen sker genom månadsrapporter, kvartals-, delårs- och årsbokslut. Månadsrapporteringen kommer att förändras. Tidigare år har ingen månadsrapport för januari presenterats för styrelsen det kommer göras detta år. Månadsrapporten kommer också förändras

till sitt innehåll för att bättre svara upp mot det ökade behov av uppföljning som krävs för att se effekter av åtgärderna. Månadsrapporten blir ett viktigt beslutsunderlag för att säkerställa att åtgärderna ger effekt eller om ytterligare åtgärder behövs.

Sammanfattning av åtgärder

- Arbetet med budgetföljsamhet är överordnad målsättningarna i landstingsplanen
- Kostnaderna för hyrpersonal ska minska med minst 60 mnkr, fördelat på Blekingesjukhuset 29, Primärvården 23 och Psykiatri 8.
- Primärvården, Tandvården och Blekingesjukhusets budgetar förstärks med sammanlagt 37,2 mnkr genom omfördelning av förväntat överskott på finansförvaltningen
- Nämndernas planerade åtgärdsplaner för budget i balans måste genomföras konsekvent och uppföljning ska ske för att tillse att förväntat resultat av åtgärderna uppnås.
- Dessutom måste berörda nämnder vidta ytterligare åtgärder för att nå budgetföljsamhet
- En översyn av jouruppdraget ska göras
- Berörda nämnder ska arbeta vidare med ett tydligt fokus på att minska kostnadsnivån inom de grupper av läkemedel där Blekinge avviker negativt från riket,
- En översyn av tomställda lokaler ska genomföras och förslag till beslut om hantering ska lämnas till landstingsstyrelsen,
- Alla nämnder ska införa ekonomiskt stabsläge, vilket bl.a. innebär att
 - På landstingsdirektörens stab inrättas ett analysteam med uppdrag att dagligen följa och analysera den ekonomiska utvecklingen.
 - En ekonomisk uppföljningsrapport vid varje sammanträde med landstingsstyrelsens arbetsutskott av ekonomidirektören.
 - En ekonomisk uppföljningsrapport per förvaltning lämnas av förvaltningscheferna en gång i månaden vid sammanträde med landstingsstyrelsen arbetsutskott.
 - Anställning av personal ska noga övervägas.
 - Stark restriktivitet gäller för inköp och förbrukningsmaterial
 - Stark restriktivitet gäller för resor för möten och konferenser.
 - Stark restriktivitet gäller för utbildningar.
 - Mer digital teknik ska användas till möten, resor, utbildning

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen beslutar föreslå landstingsfullmäktige besluta

- att omfördela 10,0 mnkr för satsningen Utvecklingsresurs närsjukvård från förfogandeanslaget till förvaltning landstingsgemensamt för utbetalning av intäkt till nämnden för primärvård och folktandvård, avseende primärvården,
- att uppdra till nämnden för primärvård och folktandvård att, avseende primärvården, genomföra ytterligare åtgärder så budgetavvikelsen uppgår till maximalt -15 mnkr,
- att höja rambudgeten för Blekingesjukhuset med 24,2 mnkr,
- att höja rambudgeten för primärvård och folktandvård, avseende folktandvården med 3 mnkr,

att minska budgeten för finansförvaltningen med 27,2 mnkr,

att i övrigt godkänna inriktningen i dokumentet.

Landstingsstyrelsen beslutar

att landstingsdirektören under mars månad ska lämna ett förslag över hur tomställda lokaler ska hanteras

att tillvidare frysa aktiveringen av redovisade anslag för specificerade satsningar på landstingsstyrelsens förfogandeanslag.

Kalle Sandström (s)

Erik Ohlson (v)

Thomas Nihlén (mp)